

LISTJE IN CVETJE.

Uganke.

(Priobčil Smiljan Smiljanič).

1.

Vilice pri sebi nosi,
A nikdar ne je mesá;
Sto perés imá pri sebi,
A pisati nič ne zná.

2.

Z „r“ kaže hišo ti beseda,
Ki redko „l“-a bedo gleda.

3.

Kar beseda s „k“ ti znači,
„V“-a čestokrat razkači.

4.

Bog nesreče ti ne daj,
Da ti pride „a“ v „o“ kdaj!

(Odgonetke ugank v prihodnjem listu.)

Kdo vé?

5. Kako se zove kmetski vremenik (barometer)?

6. Katera obleka je najgorkejša?

Odgovor na vprašanji v zadnjem listu:

3. Mučence so zato devali v vrelo olje, ker je veliko bolj vroče nego krop. Voda vré že pri 100° C.; olju pa je veliko višje vrelišče, n. pr. laneno olje vré še le pri 316° C. Vrelo olje torej napravlja veliko hujše bolečine. (Fr. Š—l.)

— 4. Večji »Vrtčevi« bralci že vedó, da se je deželi, »kjer so znašli škrlat in steklo«, reklo Fenicija, ondrotnim prebivalcem pa Fenicani. ki so se pečali zlasti s pomorsko kupčijo. Jako so obogateli posebno s tem, ker so iznašli in dobro prodajali steklo in škrlat. — Nekdaj so si fenicianski mornarji kuhali južno v kraju, kjer je bilo v zemlji mnogo kršča. Na solitrove kamne, ki so jih dobili v bližini, postavili so kotel in zakurili. Pa kaj se zgodi? Ko je jela juha v kotlu vreti, topiti so se začeli tudi solitrovi kamni, raztopnina se je

zmešala s pepelom in kršcem, in ko se je strdila, nastala je lepa, svetla in prozorna tvarina — steklo. Steklo je namreč kemična sestavina dvojnate kremenčeve soli. — Tudi škrlat so iznašli Fenicani slučajno. Nekdaj je pasel feniški pastir svojo čredo blizu morja. Njegov pes je vohal semtertja in je prišel nazaj kakor s krvavim gobcem. Pastir hoče poiskati rano, toda takoj spozna, da rudečina ne prihaja od kake rane, ampak da je le neke posebne vrste sok, ki ima tako lepo barvo, da lepše pastir še nikdar ni videl. Povedal je drugim. Šli so iskat in dobili nekega polžka, ki je imel tak sok. Jeli so ž njim barvati obleko, ki je bila tedaj jako dragocena. Nosili so jo kralji in cesarji. Barvo, ki je bila tako dragocena, so imenovali purpur, ki je bil različen, tudi vijoličast in črn. Dandanašnji purpurja ni več. Najdragocenejša rudeča barva je škrlat, ki ga dobivamo od škrlatnice ali košeniljke. (A. St.)

Nove knjige in listi.

1. **Večna luč.** Novela. Angleški spisal Kardinal Wiseman. Iz nemščine prevzel in založil V. Steska. V Ljubljani 1895. Tisek Kat. Tiskarne. — Ta klasična povest slavnega kardinala je doma, pri Angležih, v velikem čislju. Tudi Slovencem se je že davno prikupila — menda smo jo brali v nekih starejših »Večernicah«; prav je torej, da se je dala na svetlo v novem, jako skrbnem in dokaj glatkem prevodu, zakaj vredna je, da se širi vsepovsod med Slovenci. Tudi mladini jo toplo priporočamo s pristavkom, da prav pravi užitek ob njej bo imela bolj odrasla mladina, kateri je možno umevati in uvaževati prelepe misli, ki so semtertja vpletene med ganljivo povest. Vsaka šolska knjižnica naj si kupi tudi to lepo delce, ki se dobiva po deset krajarjev (broš.) pri g. pisatelju in založniku, g. V. Steska, kapelanu v Kočevju.

2. **Mati prečudna.** Šmarnice. Sestavil J. P. Toussaint. Spisateljnim dovoljenjem poslovenil Viktor Steska. Založil pisatelj. Tiskala Katol. Tiskarna. Prav lepe šmarnice s primernimi zgledi in bogoljubnimi vajami. Berila niso dolga, kar je posebno ugodno za one, ki znajo in hočejo sami kaj misliti.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Upravništvo „Vrtečev“, sv. Petra cesta št. 6. — Uredništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ant. Kržišč.** — Natisnila Katoliška Tiskarna v Ljubljani.